

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Nowej Soli
według stanu na 2023 roku**

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w *Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych* (zwanego dalej *Rozporządzeniem CRR*) dokonuje, w niniejszym dokumencie zwanym dalej *Ujawnieniem*, ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji.
2. Niniejsze *Ujawnienie* obejmuje również informacje, o których mowa w art. 111a ust. 4 ustawy *Prawo bankowe*.
3. Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje poniższe zasady:
 - 1) zakres ogłaszanych informacji nie obejmuje informacji, których ujawnienie może mieć niekorzystny wpływ na pozycję Banku na rynku w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. takich informacji, których ujawnienie spowodowałoby spadek wartości dokonywanych przez Bank inwestycji, a w konsekwencji osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną oraz informacji objętych tajemnicą prawnie chronioną;
 - 2) Bank nie ujawnia informacji nieistotnych w procesie wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, tj. takich informacji, których pominięcie nie może zmienić oceny lub decyzji osoby wykorzystującej takie informacje przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych, lub wpłynąć na taką ocenę lub decyzję.
4. Informacje ujawniane w niniejszym dokumencie zaprezentowano według stanu na dzień 31.12.2023 r.
5. Dane ilościowe zaprezentowane w niniejszym *Ujawnieniu*, o ile nie podano inaczej, wyrażone zostały w tys.
6. Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Informacje podlegające ujawnieniu w myśl Międzynarodowych Standardów Rachunkowości nie dotyczą Banku.
7. Niniejsze *Ujawnienie* stanowi realizację „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Nowej Soli”, zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego w Nowej Soli.

I. Informacja o Banku

Bank Spółdzielczy w Nowej Soli jest bankiem lokalnym, z polskim kapitałem i o polskim charakterze, uniwersalnym, dla którego największą wartością jest klient. Zachowując dotychczasową pozycję na lokalnym rynku bankowym, Bank pełni znaczącą rolę w obsłudze rolnictwa, małych i średnich przedsiębiorstw, samorządów terytorialnych, kredytów mieszkaniowych oraz innych o charakterze konsumpcyjnym. Bank stwarza warunki dobrej obsługi klientów i pełnego rozwoju zawodowego pracowników. Zakres działalności Banku określa Statut Banku.

Zgodnie ze Statutem i obowiązującymi normami prawnymi Bank ma prawo prowadzić działalność bankową na terenie województwa lubuskiego oraz na terenie powiatów leszczyńskiego, wolsztyńskiego oraz głogowskiego. Bank prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Realizując przyjętą misję, za strategiczny cel swojego działania Bank przyjął umacnianie podstaw ekonomicznych działalności w celu dalszego zwiększania bezpieczeństwa powierzonych mu wkładów i lokat oraz minimalizowania ryzyka w zarządzaniu tymi środkami, dalsze unowocześnienie i usprawnienie prowadzonej działalności.

Bank Spółdzielczy w Nowej Soli jest samodzielną i samofinansującą się jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną, działającą na podstawie:

- Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe
- Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających
- Ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo Spółdzielcze
- Statutu Banku Spółdzielczego w Nowej Soli.

Bank Spółdzielczy w Nowej Soli jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Bank jest jednocześnie akcjonariuszem tego banku. Bank Spółdzielczy w Nowej Soli jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Aktualnie Bank Spółdzielczy w Nowej Soli posiada siedem placówek:

1. Centrala w Nowej Soli ul. Bankowa 1,
2. Oddział w Bytomiu Odrzańskim ul. Szkolna 1,
3. Filia w Sławie ul. Odrodzonego Wojska Polskiego 7,
4. Filia w Bojadłach ul. Sulechowska 11,
5. Punkt Kasowy w Kolsku ul. Piastowska 10/2,
6. Punkt Kasowy w Siedlisku ul. Zamkowa 6,
7. Punkt Kasowy w Otyniu ul. Rynek 1,

Wszystkie placówki Banku pracują w scentralizowanym systemie informatycznym EuroBankNet firmy SoftNet Sp. z o.o. z siedzibą ul. Pana Tadeusz 8, Kraków.

Bank wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000125057 w Sądzie Rejonowy, VIII Wydział Gospodarczy w Zielone Górze.

Bank ma nadany numer statystyczny REGON: 000510965.

Bank Spółdzielczy w Nowej Soli na dzień 31.12.2023 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych, ani objętych konsolidacją.

Członkami Banku są osoby fizyczne i osoby prawne. Liczba udziałowców na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 704, w tym 703 osób fizycznych i 1 osoba prawna. Wysokość 1 udziału wynosi 300,00 złotych.

II. Cele i strategię zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

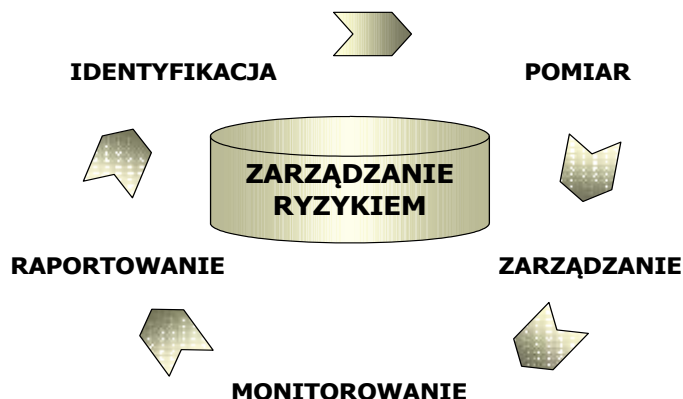
W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy statutowe Banku oraz wyznaczone komórki organizacyjne i pracownicy.

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem. Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania:

1. Gromadzenie informacji.
2. Identyfikację i ocenę ryzyka.
3. Limitowanie ryzyka.
4. Pomiar i monitorowanie ryzyka.
5. Raportowanie.
6. Zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

Schemat zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Nowej Soli

2. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem, wprowadzoną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Jest ona zgodna z założeniami strategii działania Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Bank co najmniej raz w roku określa ryzyka występujące w jego działalności oraz dokonuje klasyfikacji poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego pod względem istotności. Za ryzyka istotne uznaje się te ryzyka, które spełniają przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) mają bezpośredni wpływ na wynik finansowy Banku, co oznacza, że działalność Banku, generująca dane ryzyko, jest odzwierciedlona w rachunku zysków i strat i stanowi co najmniej 10% wyniku finansowego netto (np. ryzyko stopy procentowej);

- 2) podlegają bieżącemu monitoringowi, związanemu z obowiązkiem przestrzegania norm nadzorczych (np. ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe/walutowe, ryzyko płynności);
- 3) podlegają bieżącemu zarządzaniu, wynikającemu z przepisów prawnych (np. ryzyko braku zgodności, ryzyko koncentracji, ryzyko informatyczne)
- 4) podlegają ocenie nadzorczej zgodnie z Metodą BION (np. ryzyko biznesowe, w tym ryzyko strategiczne i ryzyko wyniku finansowego);
- 5) są ryzykami trudnomierzalnymi, a poziom tych ryzyk jest uznany przez Bank za istotny, zgodnie z metodą opisaną w dalszej części Instrukcji; do ryzyk trudnomierzalnych Bank zalicza w szczególności:
 - a) ryzyko braku zgodności;
 - b) ryzyko cyklu gospodarczego;
 - c) ryzyko strategiczne;
 - d) ryzyko utraty reputacji;
 - e) ryzyko transferowe;
 - f) ryzyko rezydualne;
 - g) ryzyko modeli.

Bank w ramach oceny procesu szacowania kapitału wewnętrznego określa mapę ryzyk, występujących w Banku w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk. Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest **ryzyko kredytowe** oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej oraz w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013r., zwanej dalej Dyrektywą tj. ryzyko koncentracji i rezydualne. Jednocześnie w Banku występują również inne rodzaje ryzyka takie jak:

1. ryzyko rynkowe, rozumiane jako walutowe oraz
2. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
3. ryzyko operacyjne,
4. ryzyko płynności,
5. ryzyko braku zgodności,
6. ryzyko kapitałowe (reputacji), będące pochodną ww. ryzyk,
7. ryzyko biznesowe,
8. ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
9. inne ryzyka uznane przez Bank za istotne, na podstawie Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej.

Ryzykiem istotnym jest ryzyko dla, którego bank wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy (wliczany zgodnie z metodami określonymi w procedurze ICAAP).

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,
4. Komitet Kredytowy,
5. Stanowisko zarządzania ryzykiem i analiz,
6. Stanowisko ds. zgodności,
7. Audyt wewnętrzny,
8. Pozostali pracownicy Banku

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku.
2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
3. **Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.
4. **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”
5. **Stanowisko zarządzania ryzykiem i analiz** monitoruje realizację wyznaczonych

celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Komórki to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

6. **Stanowisko ds. zgodności** – opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.

7. **Audyt wewnętrzny** ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku.

Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu wewnętrznego mogą zostać zlecone do realizacji przez odpowiednie służby Banku Zrzeszającego / Bank powierza na podstawie umowy ochrony Jednostce zarządzającej systemem ochrony.

8. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku. Ustalanie i okresowa weryfikacja wewnętrznych limitów ma na celu dywersyfikację ryzyka w Banku. Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość ustala Zarząd w odpowiednich procedurach.

Wysokość limitów, jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku, określonego w planie ekonomiczno-finansowym. Limity strategiczne w ramach poszczególnych rodzajów ryzyka to:

- 1) Ryzyko kredytowe – udział ekspozycji zagrożonych w kredytach ogółem;
- 2) Ryzyko Operacyjne – udział kosztów RO w wymogu kapitałowym;
- 3) Ryzyko Płynności – LCR;
- 4) Ryzyko stopy procentowej - Luka przeszacowania;
- 5) Ryzyko Walutowe - Udział transakcji walutowych w transakcjach ogółem;

- 6) Ryzyko Nadmiernej dźwigni finansowej - Wskaźnik dźwigni;
- 7) Ryzyko biznesowe – C/I;
- 8) Ryzyko kapitałowe - Współczynnik kapitału Tier1;

Monitorowanie przestrzegania obowiązujących w Banku limitów wewnętrznych przeprowadza Stanowisko zarządzania ryzykiem i analiz.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	23,68%
Ryzyko rynkowe (walutowe)	0,00%
Ryzyko operacyjne	7,45%

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

3. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że Członkowie Zarządu Banku nie zajmują żadnych stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich. *Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o którym mowa w art. 113 ust. 7 Rozporządzenia CRR, lub podmiotach, w których bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 36 Rozporządzenia CRR.*

4. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości

Członków Zarządu Banku powołuje, zgodnie z przepisami prawa, Rada Nadzorcza Banku, działając zgodnie z Regulaminem Działania Rady Nadzorczej, biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza Banku zgodnie z Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Nowej Soli. Członków Rady Nadzorczej Banku wybiera Zebranie Przedstawicieli, zgodnie z Regulaminem Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Nowej Soli, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Rady Nadzorczej Banku

dokonyje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Nowej Soli.

5. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonują następujące komitety, pełniące rolę doradcą w zarządzaniu ryzykiem:

- Komitet Kredytowy,
- Komitet Audytu, wyłoniony z Rady Nadzorczej.

6. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

Przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku jest sformalizowany i objęty Instrukcją sporządzania informacji zarządczej, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

III. Fundusze własne

Zgodnie z Rozporządzeniem UE 575/2023 art. 433b ust 2 Bank jako instytucja mała i niezłożona, nienotowana ujawnia raz w roku najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447.

Tabela EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki

		a	b
		31.12.2023	31.12.2022
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1	20 393	15 651
2	Kapitał Tier 1	20 393	15 651
3	Łączny kapitał	21 177	16 359
Kwota ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	82 404	70 778
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)	24,75%	22,10%
6	Współczynnik kapitału Tier 1 (%)	24,75%	22,10%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	25,70%	23,10%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)	-	-

EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier 1 (punkty procentowe)	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP(%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
12	Kapitał podstawowy Tier 1 dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	14,58%	10,71%
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	213 715	203 024
14	Wskaźnik dźwigni (%)	9,54%	7,71%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	3,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona -średnia)	113 995	116 475
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych -Całkowita wartość ważona	36 384	34 812
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych - Całkowita wartość ważona	4 361	3 848
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	32 023	30 964
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	355,98%	376,16%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	181 409	208 035
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	84 260	103 169
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	215,30%	201,64%

*Bank jako uczestnik systemu ochrony instytucjonalnej jest zwolniony z indywidualnego spełnienia wymogu pokrycia płynności

Fundusze własne wyliczone zostały zgodnie z Rozporządzeniem 1423/2013 Parlamentu Europejskiego z dnia 20 grudnia 2013 roku.

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego w oparciu o metodę de minimis,
- d) Koncentracji zaangażowania w akcje i udziały w podmiotach spoza sektora finansowego.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

W 2023 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

1. Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z kategorii ekspozycji.

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem</i>	<i>Wymóg kapitałowy</i>
<i>ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych</i>	3 333	267
<i>ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych</i>	5 928	474
<i>ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego</i>	1 724	138
<i>ekspozycje wobec instytucji</i>	49	4
<i>ekspozycje wobec przedsiębiorstw</i>	17 832	1 426
<i>ekspozycje detaliczne</i>	11 397	912
<i>ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach</i>	18 000	1 440
<i>ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania</i>	725	58
<i>ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania</i>	0,00	0,00
<i>ekspozycje kapitałowe</i>	2 027	162
<i>pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem</i>	0,00	0,00
<i>inne pozycje</i>	1 665	133
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		5 014

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy</i>
• <i>kredytowe</i>	5 014
• <i>operacyjne</i>	1 578
• <i>walutowe</i>	0,00
RAZEM	6 592

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w *sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków*

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

2. Kategorie ekspozycji kredytowych, w tym kategorie istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące kategorie:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2023 r. w zł
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	109 002
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	29 641
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1 724
4.	Ekspozycje wobec instytucji	54 822
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	27 510
6.	Ekspozycje detaliczne	15 408
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	25 470
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	762
9.	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania	0,00
10.	Ekspozycje kapitałowe	2 027
11.	Inne ekspozycje	8 278
	RAZEM	274 644

Bank przyjmuje, iż kategorie ekspozycji, które stanowią więcej niż 20% portfela kredytowego wyznaczają istotne kategorie ekspozycji. Do istotnych kategorii ekspozycji zaliczane są zatem następujące kategorie: *rządów centralnych lub banków centralnych i instytucji, samorządów oraz ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach.*

3. Struktura wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na kategorie klasyfikacji ekspozycji kredytowych

Sektor finansowy

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys.
1.	Banki	
	Należności normalne	54 884
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
	Razem zaangażowanie w sektorze finansowym	54 884

Sektor niefinansowy

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys.
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	16 941
	Należności normalne	15 949
	Należności pod obserwacją	284
	Należności zagrożone	708
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	639
	Należności normalne	501
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	138
4.	Osoby prywatne	14 918
	Należności normalne	14 617
	Należności pod obserwacją	299
	Należności zagrożone	2
5.	Rolnicy indywidualni	27 662
	Należności normalne	21 819
	Należności pod obserwacją	3 641
	Należności zagrożone	2 201
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1 733
	Należności normalne	1 553
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	180
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		61 893

Sektor instytucji rządowych i samorządowych

Wyszczególnienie	Wartość w zł
Należności normalne	28 010
Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	28 010

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

Lp.	Branże	Wartość w tys. zł
1.	Rolnictwo, poza drobiarstwem	22 573
	Należności normalne i pod obserwacją	20 474
	Należności zagrożone	2 099
2.	Drobiarstwo	5 289
	Należności normalne i pod obserwacją	5 187

	Należności zagrożone	102
3.	Budownictwo	8 713
	Należności normalne i pod obserwacją	8 558
	Należności zagrożone	155
4.	Transport	344
	Należności normalne i pod obserwacją	344
	Należności zagrożone	0,00
5.	Handel	1 137
	Należności normalne i pod obserwacją	1 085
	Należności zagrożone	52
6.	Administracja publiczna	28 010
	Należności normalne i pod obserwacją	28 010
	Należności zagrożone	0,00
7.	Opieka zdrowotna	2 308
	Należności normalne i pod obserwacją	2 308
	Należności zagrożone	0,00
8.	Przetwórstwo przemysłowe	4 646
	Należności normalne i pod obserwacją	4 007
	Należności zagrożone	639
9.	Inne (Pozostałe)	1 964
	Należności normalne i pod obserwacją	1 784
	Należności zagrożone	180
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		74 984

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

Klasy należności	bieżące	do 1 roku	1- 5 lat	5-10 lat	10-20 lat	pow. 20 lat
1. Kasa	6 373	0	0	0	0	0
2. Należności od sektora finansowego	6 360	48 167	0	0	0	0
pozostałe monetarne instytucje finansowe	6 360	48 167	0	0	0	0
3. Należności od sektora niefinansowego	9 170	12 041	25 931	8 452	4 856	1 442
gospodarstwa domowe	6 116	8 000	17 824	5 263	4 573	1 442
przedsiębiorstwa	3 034	3 784	7 346	2 736	41	0
instytucje niekomercyjne	20	257	761	453	242	0
4. Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	202	1 569	10 567	8 838	2 213	0
Razem	22 105	61 777	36 498	17 290	7 069	1 442

6. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Kategorie należności	Stan na 01.01.2023	Zwiększenia Rezerw	Rozwiązanie rezerw	Zmiana z tytułu przekwalifikowania	Stan na 31.12.2023
Należności normalne - sektor niefinansowy (kr. detaliczne)	-	-	-	-	-
Należności pod obserwacją	337	0,00	337	0,00	0,00
- sektor finansowy	-	-	-	-	-
- sektor niefinansowy	337	0,00	337	0,00	0,00
- sektor budżetowy	-	-	-	-	-
Należności poniżej standardu	12	61	22	-11	40
- sektor finansowy	-	-	-	-	-
- sektor niefinansowy	12	61	22	-11	40
- sektor budżetowy	-	-	-	-	-
Należności wątpliwe	1 170	460	104	11	1 537
- sektor finansowy	-	-	-	-	-
- sektor niefinansowy	1 170	460	104	11	1 537
- sektor budżetowy	-	-	-	-	-
Należności stracone	1 266	50	298	0	1 018
- sektor finansowy	-	-	-	-	-
- sektor niefinansowy	1 266	50	298	0	1 018
- sektor budżetowy	-	-	-	-	-
Rezerwy celowe ogółem	2 785	571	761	0,00	2 595

7. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych.

		Wartość bilansowa brutto		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	
1	Kredyty i zaliczki	14	1 727	0	1 399	342
2	Bank centralne					
3	Instytucje rządowe					

4	Instytucje kredytowe					
5	Inne instytucje kredytowe					
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe					
7	Gospodarstwa domowe	14	1 727	0	1 399	342
8	Dłużne papiery wartościowe					
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki					
10	Łącznie	14	1 727	0	1 339	342

8. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		Wartość bilansowa brutto						
		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane				
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane >30 dni ≤ 90 dni	istniej małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania ale zobowiązanie nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane < 90dni	Przeterminowane >90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat
1	Kredyty i zaliczki	141 424	11	1 577		37	104	877
2	Bank centralne							
3	Instytucje rządowe i samorządowe	27 990						
4	Instytucje kredytowe	54 787						
5	Pozostałe instytucje sektora finansowego	97						
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	16 157						756
7	Gospodarstwa domowe	42 393	11	1 577		37	104	121
8	Dłużne papiery wartościowe	109 254						
9	Bank centralne	89 943						
10	Instytucje rządowe i samorządowe	19 311						
11	Instytucje kredytowe							
12	Inne instytucje kredytowe							
13	Przedsiębiorstwa niefinansowe							
14	Łącznie	250 678	11	1 577	0,0	37	104	877

9. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		Wartość bilansowa brutto		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego	
		Ekspozycje obsługiwane	Ekspozycje nieobsługiwane	Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy	Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy
1	Kredyty i zaliczki	141 424	3 303	0	2 594
2	Bank centralne				
3	Instytucje rządowe i samorządowe	27 990			
4	Instytucje kredytowe	54 787			
5	Pozostałe instytucje kredytowe	97			
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	16 157	756	0	756
7	Gospodarstwa domowe	42 393	2 547	0	1 838
8	Dłużne papiery wartościowe	109 254			
9	Bank centralne	89 943			
10	Instytucje rządowe i samorządowe	19 311			
11	Instytucje kredytowe				
12	Inne instytucje kredytowe				
13	Przedsiębiorstwa niefinansowe				
	Łącznie	250 678	3 303	0	2 594

10. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

Nie dotyczy. Bank nie uzyskał zabezpieczeń przez przejęcie i postępowania egzekucyjne.

VI. ograniczania ryzyka kredytowego

Bank nie stosuje technik redukcji ryzyka kredytowego.

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank nie wykorzystuje ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI dla potrzeb wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem.

VIII. Ryzyko rynkowe

1. Ryzyko rynkowe jest to ryzyko poniesienia straty wynikające ze zmian kursów instrumentów finansowych i walut, wartości stopy procentowej oraz cen towarów.
2. Bank Spółdzielczy w Nowej Soli prowadzi działalność bankową, nie prowadzi działalności handlowej, stąd ryzyko rynkowe ogranicza się do ryzyka walutowego.
3. Ryzyko walutowe jest to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obecnych w stosunku do PLN, prowadzące do powstania znacznych strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych.
4. W zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznaczał wymóg wyłącznie na ryzyko walutowe, stosując metodę podstawową.
5. Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego według stanu na 31.12.2023 r. wynosi 0,00 tys. zł.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank ujawnia informacje na temat ryzyka operacyjnego, zgodnie z Rekomendacją M KNF 17.

1. Ryzyko operacyjne jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwego lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, w tym systemów informatycznych, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych.
2. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku przebiegał w następujących etapach:
 - 1) Identyfikacja i ewidencja zdarzeń ryzyka operacyjnego,
 - 2) Ocena ryzyka,
 - 3) Monitorowanie ryzyka,
 - 4) Raportowanie ryzyka,
 - 5) Utworzenie bazy danych o zdarzeniach i stratach,
 - 6) Kontrola poziomu ryzyka,
 - 7) Pomiar ryzyka.
2. Bank nie stosował zaawansowanych metod pomiaru, wyliczał wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego (BIA).
3. Wymóg kapitałowy z tytułu operacyjnego wynosił 1.578 tys. zł.

X. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności oceniane jest w ramach ryzyka operacyjnego. Na dzień 31.12.2023 r. nie zachodziła konieczność ustalania dodatkowego wewnętrznego kapitału z tytułu ryzyka braku zgodności.

XI. Ryzyko wyniku finansowego

1. Ryzyko wyniku finansowego jest to ryzyko wynikające z niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego (zysku) lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności, wynikającego np. z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów finansowych; jeżeli Bank nie jest w stanie generować zysku na odpowiednim poziomie, skutkować to może ograniczeniem w skali jego działalności, ze względu na spadek możliwości efektywnego wzrostu funduszy własnych zabezpieczających podejmowane ryzyka.
2. Różnica między wartością planowanego wyniku finansowanego netto na 2023 r. a wartością wyniku zrealizowanego na 2023 r. wynosi 2.802 tys. zł i jest ujemna, Bank nie wyznacza wewnętrznego wymogu kapitałowego z tego tytułu.
3. Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka wyniku finansowego na 31.12.2023 r. nie był wyliczany.

XII. Ekspozycje kapitałowe

6. Według stanu na 31.12.2023 r. Bank posiadał ekspozycje kapitałowe w całości klasyfikowane do portfela bankowego.
7. Bank zaangażował się w akcje banku zrzeszającego BPS w celu ich dokapitalizowania.
8. Zaangażowanie Banku Spółdzielczego w Nowej Soli w akcje i udziały w innych jednostkach, przedstawia poniższe zestawienie.

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na: * zyski kapitałowe * zamiar strategiczny</i>	<i>Wartość zakupu</i>	<i>Wartość bilansowa</i>
Akcje Banku Zrzeszającego	zamiar strategiczny	1 253 152	1 253 152
Akcje Polskiego Banku Apeksowego	zamiar strategiczny	950 000	712 500
Akcje PartNet	zamiar strategiczny	55 800	55 800

Ekspozycje kapitałowe posiadane przez Bank zakupione została ze względu na przyjętą strategię i konieczność spełnienia wymogów wynikających z umowy zrzeszenia. Bank utrzymuje całość ekspozycji kapitałowych do terminu wymagalności.

Wartość bilansowa i nominalna posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Wartość nominalna</i>
Obligacje skarbowe	17 660 466	21 000 000
Bony pieniężne NBP	89 942 811	90 000 000

Obligacje Gminy Bojadła	1 650 171	1 646 000
RAZEM	109 253 448	112 646 000

Bank posiada bezpieczne i łatwe w wycenie bony NBP, które utrzymuje do terminu wymagalności. Ponadto Bank posiada obligacje skarbowe oraz Gminy Bojadła, które kwalifikuje jako papiery wartościowe dostępne do sprzedaży.

XIII. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Ryzyko stopy procentowej to możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na wyniki oraz na fundusze własne Banku i wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stawki referencyjne. Ryzyko stopy procentowej obejmuje w Banku 3 kategorie ryzyka:

ryzyko bazowe - ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania;; ryzyko bazowe związane jest również z ograniczonymi możliwościami zmiany oprocentowania poszczególnych aktywów i pasywów, z uwagi na niski poziom zastosowanych stóp procentowych; ryzyko bazowe wzmocnione jest poprzez stosowane przez Bank mnożniki (wskaźniki) określające relację zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w stosunku do zmiany stawek bazowych;

ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów; obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe);

ryzyko opcji klienta– ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy instytucja lub jej klient może zmienić poziom i terminy swoich przepływów pieniężnych, a konkretnie ryzyko wynikające z instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne), oraz ryzyko wynikające z

domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta);

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz zmian ekonomicznej wartości kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii działania Banku.

1. Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej zostały opisane w Instrukcji/Zasadach w zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Nowej Soli.
2. W ramach analiz ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej, w oparciu o raport luki przeszacowania, z uwzględnieniem terminów, szacowany jest wpływ zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału.
3. Wyliczenie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje scenariusz równoległego przesunięcia krzywej dochodowości w dół i w górę o 25 pb, 100 pb, 200 pb oraz scenariusze testów szokowych i nadzorczych testów wartości odstających, a także założenia przyjęte jako test warunków skrajnych.
4. Zmianę wartości ekonomicznej kapitału wobec nagłego, równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/-200 pb. oszacowano wg stanu na koniec grudnia 2023 r. na +840,57 tys. zł /- 1 306,72 tys. zł. Stanowi to +4,12% / -6,41% sumy kapitałów Tier 1 i Tier 2, tj. poniżej limitu nadzorczego wynoszących maksymalnie 20% kapitałów.
5. Co miesiąc Bank bada ekspozycję na ryzyko stopy procentowej w zakresie miar opartych na dochodach oraz zmian wartości ekonomicznej kapitału za pomocą scenariuszy szokowych. Bank stosuje następujące scenariusze szokowe:
 - 1) w zakresie miar opartych na dochodach:
 - a) równoległą zmianę stóp procentowych o +/- 100 pb dla luki przeszacowania;
 - b) zmianę stawek bazowych o 20 pb dla luki ryzyka bazowego
6. Na 31.12.2023 r. rozważono sześć scenariuszy szokowych dla zmian wartości ekonomicznej kapitału:
 - równoległy wzrost szoku o 2,50 pp.,
 - równoległy spadek szoku o 2,50 pp.,
 - gwałtowniejszy szok (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych),
 - bardziej umiarkowany szok (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych),
 - wzrost szoku dla stóp krótkoterminowych,

- spadek szoku dla stóp krótkoterminowych

Relacja wyników nadzorczych testów odstających do kapitałów Tier 1 nie przekracza dopuszczalnych 15% — najwyższe zagrożenie to minus 1.633,40 tys. zł, co stanowi zagrożenie dla 7,71% kapitału Tier 1.

XIV. Polityka wynagradzania

Polityka wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na ryzyko Banku stanowi załącznik do niniejszej Informacji.

XV. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - *Zespół księgowo sprawozdawczy* odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - *Oddział Banku, Filie i Punkty kasowe* odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego *Stanowisko zarządzania ryzykiem i analiz* odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,

- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego, / Depozytu Obowiązkowego.
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego // Depozytu Obowiązkowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	65 932

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Wskaźnik NSFR	202%	100%
Wskaźnik LCR	356%	150%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	114 685	116 565	113 694	113 995
Wypływy środków pieniężnych netto	28 303	27 523	31 323	32 023
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	405,2%	423,5%	363,0%	355,9%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	118 876	-190	2 100
Luka bilansowa skumulowana	59 439	59 250	61 349

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysoko płynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) stopnia przestrzegania limitów.

XVI. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
 - 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka
1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	263 226
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	5 228
7	Inne korekty	-54 739
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	213 715

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	263 226
2	Ekspozycje z tytułu instytucjonalnego systemu ochrony wyłączone zgodnie z art. 429 a ust. 1 lit .c) CRR	-54 725
3	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	- 14
4	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	208 487
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	5 228
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	20 393
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	213 715
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	9,54%

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	208 501
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	208 501
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	109 002
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	31 365
EU-7	Instytucje	97
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	21 893
EU-9	Ekspozycje detaliczne	15 063
EU-10	Przedsiębiorstwa	20 088
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	688
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	10 305

XVII. Kontrola wewnętrzna

(ujawnienia w zakresie systemu kontroli wewnętrznej wynikają z art. 111a Prawa bankowego)

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie

zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka do spraw zgodności.

XVIII. Aktywa obciążone/nieobciążone

Formularz A- Aktywa				
	<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń</i>	<i>Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń</i>
Aktywa Banku	577		262 662	
Kredyty na żądanie			22 029	
Instrumenty udziałowe			2 026	
Dłużne papiery wartościowe			109 253	
w tym: obligacje zabezpieczone				
w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami				
w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych			19 311	
w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe				
w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe				
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	577		119 729	
w tym: kredyty hipoteczne			34 363	
Inne aktywa			9 625	

Formularz B- Zabezpieczenia otrzymane			
	<i>Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych</i>	<i>Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia</i>	<i>Wartość nominalna otrzymanego zabezpieczenia lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych które nie mogą zostać obciążone</i>
Kredyty na żądanie			
Instrumenty udziałowe			
Dłużne papiery wartościowe			
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie			118 197
Zabezpieczenie otrzymane przez instytucję sprawozdającą			118 197